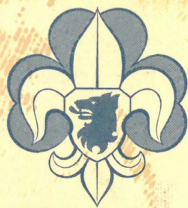

OD PONDĚLÍ DO NEDĚLE

náměty pro roverskou činnost

Edice
Ratolest

Číslovaná 1
ediční řada

OD PONDĚLÍ DO NEDĚLE

Náměty pro roverskou činnost

Tiskové a distribuční centrum

Praha 1998

KULTURA ZÁBAVA SPORT ROVERING

© Junák - svaz skautů a skautek ČR, Tiskové a distribuční centrum, 1998

ISBN 80-86 109-11-9

Úvodem

Držíte v rukou první svazek nové edice Ratolest, která chce pomáhat roverským kmenům v jejich činnosti. Tak jako každý z nás má svou vlastní osobnost, i každý roverský kmen je trochu jiný, je jinak početný, má jiné zkušenosti, jiný průměrný věk členů i jiný styl práce. To není nic mimořádného ani překvapivého. Proto také Ratolest není a ani nemůže být autoritativní normou typu: "Právě takhle musí vypadat program roverského kmene". Je to nabídka námětů na činnost, ale zároveň i výzva k vymýšlení nových originálních akcí. Zkrátka, každý si může vybrat, co se mu hodí, přizpůsobit náměty vlastním podmínkám, či podněty zcela předělat.

Tento svazek se zaměřuje na nejběžnější program roverského kmene - odpolední schůzky, večerní dýchánky či debaty, kratší procházky, delší vandry, víkendové a jiné akce. Rozdělení do tří uvedených kategorií je pochopitelně zjednodušující. Jedna kapitola je věnována vysokoškolskému rovingu jako zvláštní formě činnosti. Pokud se vám některá akce zdá málo či nejasně vysvětlená, uvádíme zdroj informací pro bližší kontakt.

V dalších svazcích edice najdete program zaměřený na humanitární činnosti, na práci pro veřejnost (čili na roverskou službu, která je podle našeho názoru stěžejní náplní činnosti kmenů), na přípravu větších expedic atd. (viz soupis plánovaných titulů. Jeden svazek bychom rádi věnovali praktickým otázkám zakládání kmene, jeho začátkům i dalšímu fungování.

Při přípravě dnešního svazku jsme oslovili řadu roverských kmenů. Rádi a s radostí děkujeme všem, kteří nám pomohli a spolupracovali na tomto titulu.

Doufáme, že první svazek edice Ratolest se stane pomocníkem ve vaší práci a že brzy vám budeme nabízet - s vaší pomocí - další svazky.

Petra Šamšulová, zpravodajka ÚRJ pro výchovu roverů

Akce v textu podrobněji rozvedené jsou v úvodních přehledech označeny +.

Než začnete plánovat program vašeho kmene, zkuste si položit tyto otázky

Proč?

Před samotným vybíráním a sestavováním programu doporučujeme stanovit si základní cíle roverského kmene, ze kterých bude program vycházet. Tyto cíle by měli znát všichni členové. Pokud se s nimi ztotožní, zvyšuje se pravděpodobnost úspěšnosti programu, který by je měl naplňovat. Například, pokud je vaším cílem vzdělávání, je vhodné zařazovat přednášky, semináře apod. Pokud chceme zvyšovat fyzickou zdatnost a zároveň pozitivně rozvíjet schopnost komunikace, jsou velice vhodné kolektivní míčové hry. K propagaci skautského hnutí dobře poslouží např. drakiáda pro veřejnost. Při náhodném sestavování programu se může stát, že celkově bude program roztržštěný, nebude na sebe navazovat a můžeme na něco důležitého zapomenout.

Pro koho?

Určitě jste si všimli, že všichni členové vašeho kmene nejsou stejní. Mohou být starší nebo mladší, nešikovné nebo domácí kutilové, intelektuálové nebo hlavy děravé. Právě na tyto rozdílnosti je třeba myslet při přípravě programu. Rozmyslete si, do jakého programu chcete zapojit všechny a jaký připravujete pro zájemce. Pamatujte ovšem na to, že každého by mělo zaujmout alespoň něco. Proto velice doporučujeme, aby se na výběru programu aktivně podíleli všichni členové. Může se vám stát, že program bude příliš náročný, že se ho zúčastní málo členů, nebo že pro ně nebude zajímavý. Riziko těchto chyb se sníží tím, že se budete snažit ostatní dobře poznat a při výběru programu na ně myslet.

Program ale nemusíte připravovat pouze pro členy kmene. Některé akce děláte např. pro vaše středisko, jiné třeba pro veřejnost. V takovém případě byste se měli snažit co nejpřesněji určit skupinu, které je program určen. Pokud ji budete znát, je větší pravděpodobnost, že bude program úspěšný.

Co?

Už tedy víte proč a pro koho a dostáváme se k výběru konkrétního programu. Proto, aby si vybral opravdu každý, je vhodné zařazovat program rozmanitý jak formou, tak obsahem. Roverský kmen může mít konkrétní zaměření, např. na turistiku, modelářství nebo humanitární pomoc. I v takovém případě doporučujeme v menší míře zařazovat i ostatní typy programů. Vyvarujte se toho, aby program vybíral stále stejný člověk nebo malá skupina. Může to vést ke stereotypu. Nebojte se experimentovat a vymýšlet nové typy programů. Úspěšné programy klidně opakujte. Doporučujeme pravidelné akce a každý měsíc alespoň jednu schůzku všech členů.

V podstatě lze dělat jakýkoliv program, který se slučuje se skautským slibem a zákonem.

Jak?

Rozmyslete si, jak budete program připravovat, tedy kdo ho připraví a jak bude příprava probíhat. Některé akce připravuje jeden člověk, jiné skupina. Výhoda pracovních skupin je v tom, že se na přípravě programu aktivně podílí velká část kmene, což může vést ke zvyšování zodpovědnosti u jednotlivých členů. Pracovní skupina by měla mít svého vedoucího, který za přípravu zodpovídá. Program roverského kmene je dobré připravit nejméně na půl roku dopředu. Pokud budeme dělat přípravu na poslední chvíli, můžeme se dostat do časové tísně. Některé akce můžete připravovat ve spolupráci s jiným oddílem, střediskem, organizací apod.

Jak jinak?

Vždy je třeba uvažovat o náhradním programu. Původní plán se nepodaří dodržet - část roverů odjela na školní akci, nedostali jste povolení od Městského úřadu, náhle se změnilo počasí, divadelní představení se pro nemoc hlavního herce nekoná apod. Je tedy dobré mít v záloze další možnost, která nemusí být propracovaná do detailů. I když bude náhradní program do určité míry improvizovaný, je to lepší než se rozejít s pocitem nezdaru a prázdnoty.

Kdy?

Dobré načasování programu zvyšuje jeho úspěšnost. Program roverského kmene by měl být časově vyvážený. Vyvarujte se toho, aby jeden týden byly tři akce a další měsíc žádná. Pracujte s kalendářem. Např. o svátcích bývají akce méně navštěvované. Na sestavování časového plánu by se mělo podílet co nejvíce členů. O programu informujte včas a vhodným způsobem.

Kde?

K velké části programu přes týden je potřeba klubovna s dostatkem židlí a stolů. Pokud bude program probíhat v nepohodlném malém prostoru, kde musí část členů stát, je možné, že nepřijde nikdo. K zajímavému programu můžete dobře využít ulice a náměstí. Pokud děláte ve městě větší akci, je nutné žádat povolení Městského úřadu. Většina lesů kolem obce bývá v soukromém vlastnictví. Při větší akci je tedy potřeba žádat povolení majitele. Na některý program budete potřebovat hřiště, tělocvičnu, přednáškový sál apod. Proto je dobré spolupracovat např. s obecním a školským úřadem nebo s jinými organizacemi. Při vybírání místa myslíte na bezpečnost. Noční hra ve městě je zajímavá, ale riskantní.

Co potom?

Nezapomínejte na vyhodnocení programu. Můžete si o něm promluvit všichni společně nebo ve skupinkách, hned po jeho skončení nebo na příští schůzce. Můžete využít dotazník nebo diskusi. Promluvte si o tom, co se podařilo a proč, co se naopak nepovedlo a proč, zda má cenu něco podobného opakovat, co příště změnit a čeho se vyvarovat. Zpětná vazba je velice důležitá, vystříhejte se tak oblíbeného výroku: „Program byl skvělý. Škoda, že si to mysleli jen organizátoři!“

Doporučujeme všechny akce písemně zaznamenávat, nejlépe do kroniky. Zápis by měl obsahovat i praktický návod, jak akci připravit. Myslete na to, že se jednak časem zapomíná a jednak se mění členstvo kmene. Starší odejdou a mladším se může kronika plná zkušeností hodit.

**K
U
L
T
U
R
A**

Akce s kulturním zaměřením

akce, na které chodíme

- kino - Na pravidelné měsíční schůzce si můžete doporučit filmy, které dávají tento měsíc, a domluvit si, na které půjdete společně. K představení filmu lze využít např. časopis Cinema. Vedle toho je možnost si o filmech, které jste minulý měsíc viděli, popovídat. Tentýž scénář lze použít i u následujících bodů.
- divadlo
- výstava
- koncert
- filmový, hudební festival (Febiofest, Porta...)
- muzeum - Muzeu lze nabídnout pomoc při připravování expozic nebo jiné práci.
- přednášky a semináře - Dobré přednášky a semináře pořádají některé školské úřady, okresní knihovny apod.

akce, které pořádáme

- přednášky - Pokud děláte přednášku pro větší počet lidí, přednáškový sál si je možné zapůjčit např. od školského, obecního nebo okresního úřadu, knihovny, ZŠ, SŠ nebo VŠ. Přednáška je typ programu, který lze nabídnout ostatním skautům nebo veřejnosti. Vhodní jsou zejména takové přednášející, kteří dávají dostatek času pro diskusi. Proto si s přednášejícím před samotnou přednáškou promluve o jejím obsahu a formě. Při výběru témat vycházejte z přání vašich členů.
- setkání se zajímavými lidmi - Pokud máte ve kmeni větší počet členů kolem 15 let, jsou vhodná setkání se zástupci různých profesí, což je motivující při výběru povolání. Ovšem ani jiná témata nejsou od věci. Případnou diskusi by jeden z vás měl vést. Je dobré mít připraveny otázky na rozjezd. Příklad: pozvete si člověka v něčem výjimečného - příslušníka u nás neobvyklé náboženské skupiny (muslima, Svědka Jehovova...), homosexuála, skauta-politika.
- + kulturní večery - Není na škodu dát si práci s vytvořením atmosféry (svíčky, dobrůtky, čaj). Příklad: autorské čtení (poezie, próza) - Literární večer edice Kosice (Vsetín).
- + diskuse - Lze nabídnout ostatním skautům, zejména vůdcům, téma jakékoliv. Příklad: Ars bene vivendi (Vsetín), Večery pod lampou (Tábor), debata o AIDS, lásce a bezpečném sexu a odpovědnosti (Praha-Prosek).
- + videovečery - Mohou být zaměřeny na vlastní videoprodukcí (videa z akcí apod.), nebo je dobré navštívit nejbližší videopůjčovnu. Výběr filmů konzultujte s ostatními. Určitě je nutno zajistit si dobré technické vybavení. Příklad: Plackový dýchánek (Vsetín).
- poslechovky - Osvědčuje se 1-2hodinový poslech jakékoliv hudby. Je dobré každou poslechovku tematicky zaměřit a doplnit výkladem. Zajistěte si pohodlné nerušené prostředí, atmosféru a technické zázemí. Příklad: Skřivan (Tábor), Drobnosti mistrů, Hitparáda (obojí Vsetín), poslechy lidovek s rozbořem (Liberec).
- + přehlídka tvořivosti - Určitě se najdou ve vašem kmeni talentovaní lidé v různých oblastech. Uspořádejte výstavu (fotografií, obrázků apod.), autorské čtení textů a na závěr vše s patřičnou slávou vyhodnoťte. Příklad: Psáč a pějec (Tábor), Slavnost duhového míče, Den 97 (Praha - Stodůlky).
- koncerty vlastních hudebních skupin - Příklad: Porta (Žďár).

- + vlastní divadelní představení - Příklad: Romeo a Julie (Praha-Stodůlky), (Liberec).
- natáčení vlastního filmu či klipu - Zpočátku si můžete scénář vypůjčit (např. Címrman), ale musí to být velkolepé!
- + vlastní taneční - Zajistěte si vhodný prostor (např. malá tělocvična), dostatek tancechtivých a "tanečního místra", dobrou "mrtvou" hudbu (MC, CD) a nezapomeňte na závěrečný slavnostní společenský večer. Příklad: Ples RBR (Praha - Prosek).
- + sebezpoznaní - Příklad: Vigílie, Letní rozjímání (obojí Liberec), P. P. P. P. (Vsetín), Changes (Praha - Prosek).

Podrobnější popisy akcí:

Literární večer edice Kosice

Vsetín - RS-Kruh

Již několikátým rokem u nás funguje „Edice Kosice“, ve které vydáváme své první (a někdy i poslední) literární pokusy. Když uplynuly dva roky od jejího založení, rozhodli jsme se uspořádat na oslavu literární večer. Natiskly a rozdaly se pozvánky, velkou střediskovou klubovnu jsme patřičně vyzdobili (svíčky, lampióny, vonné tyčinky, intimní osvětlení), navařil se čaj a mohlo se začít. Byly čteny ukázky z již vydaných svazků i z těch právě připravovaných a to vše prokládal Dazul svými písničkami.

ARS BENE VIVENDI

Vsetín - RS-Kruh

Název bychom mohli laicky přeložit jako Umění dobrého žití. Jedná se o páteční podvečerní akce nabitě rozjímáním a duchovními úvahami. Vždy bývají zaměřeny na nějaký problém, který je účastníkům přiblížen a následně o něm diskutujeme. Někdy mívají formu známých „hrníčkáren“ (viz Zlatý fond her I). Pro názornost uvádíme tato témata: Tolerance - byla přečtena povídka reflektující sudetoněmecký problém, kolem něhož se točilo i následné povídání. Víra v dnešním světě - problémy duchovního života a sekt. Chceš-li se něco dozvědět, zeptej se a poslouchej - klasická hrníčkárna. Akce Jožin - pokus o řešení problému věkových skupin v RS-Kruhu.

Plackový dýchánek

Vsetín - RS-Kruh

Je to taková typicky konzumní akce. Když jsme zjistili, jak se naše středisková videotéka utěšeně rozrůstá, rozhodli jsme si připomenout akce, které se nám z paměti už vytratily. Děvčata nadělala bramboráky, langoše a palačinky, kluci zajistili televizi a video, a pak už jen všichni seděli, sledovali televizi a jedli.

Romeo a Julie

Praha-Stodůlky - Clavis

Když nás poprvé jelo na tábor stejně tolik roverů jako dětí, zjistili jsme, že musíme mít nějaký program i sami pro sebe, jinak nutně utrpí úroveň celého tábora (pozn.: poučili jsme se z chyb a další rok jsme již uspořádali roverský tábor zvlášť). Kromě jiného bylo rozhodnuto, že zkusíme nacvičit nějaké divadelní představení, které nakonec zahrajeme dětským účastníkům tábora. Vybírali jsme téma klasické a naše rozhodnutí záhy padlo na dílo W. Shakespeara „Romeo a Julie“. Jednak proto, že je to krásný příběh, jednak že je tam dostatek rolí, ale také proto, že to bylo nejpřijatelnější dílo z těch, ke kterým jsme měli k dispozici scénář. Byl jmenován vrchní režisér (mimořádně velmi schopná režisérka)

a na hlavní postavy byl vyhlášen konkurz. Ústřední dvojici jsme pak zvolili tajným hlasováním. Rozdělení ostatních rolí sice nebylo úplně jednoduché, ale bylo to to nejjednodušší, co nás čekalo - to jsme ovšem zjistili až později. Začali jsme se učit své role, měli jsme dvě čtené zkoušky a v malých skupinách trénovali dialogy, ale za tábor jsme to samozřejmě nestihli. Během roku pak nacvičování hry provázely různé problémy, kdy s tím střídavě chtěla seknout režisérka, Julie či Romeo. Pokud odstoupil někdo z vedlejších rolí, podařilo se ho nahradit. Nakonec jsme se přece jen dohodli, že to ještě zkusíme. Každý měl celý text doma a uskutečnilo se několik zkoušek. Nové léto se rychle přiblížilo a my začali finišovat, abychom alespoň na tomto táboře mohli dětem předvést tuto velkou tragédii. Premiéra se nakonec opravdu uskutečnila a po ní následovala ještě zářijová repríza. Z té jsme dokonce pořídili videozáznam. Další rozkol v souboru nastal po první repríze, kdy jedna část chtěla ještě pokračovat, ale druhá již nikoli. Jak jsme se takto pomalu mezi sebou přeli, čas utíkal, až všichni své role víceméně zapomněli, a tudíž jsme již další reprízu neuskutečnili. Myslím si však, že pokud bychom se ještě rozhodli nějaké představení sehrát, znovunastudování by zdaleka nebylo tak obtížné jako poprvé. Zatím se tak však nestalo a ani s tím všichni nesouhlasili.

Tento pokus nám ukázal, jak je náročná práce herců, a že náš přístup ze začátku byl velmi naivní. Nešlo jen o to nabířlovat se zpaměti text (kterého nebylo zrovna málo - představení trvalo kolem 1,5 hodiny), ale také se naučit správně ho předříkat, pohybovat se na jevišti, tvářit se a hýbat, zkoordinovat se s ostatními herci, vybrat vhodný hudební doprovod, sehnat kostýmy... Měli jsme to na jednu stranu ulehčené tím, že jsme se rozhodli nepoužívat kulisy a hráli jsme v přírodním prostředí (využívali jsme malebně rozestavené stromy a členitý terén), na druhou stranu to vyžadovalo větší představivost nejen diváků, ale hlavně herců - aby správně vystihli, kde se děj odehrává. Netvrdím, že jsme to zvládli dobře, ale bylo zajímavé si to vyzkoušet. Když nyní jdu do divadla, dívám se na herce úplně jinak a dovedu si alespoň částečně představit tu dřinu, která se skrývá za přirozeným povídáním a ladnými pohyby.

Divadelní představení

Liberec - 22

Pod pojmem divadelní představení se jistě každému vybaví běžná návštěva divadla. Ale pojďte jednou vyzkoušet výměnu rolí a z vás pasivních diváků nechte se stanou herci. Nacvičte jedno vystoupení, napoprvé to nemusí být žádná rozsáhlá hra, ale např. pohádka pro děti v dětském domově nebo veselá komedie pro babičky v domově důchodců.

Uvidíte, kolik legrace si užijete při shánění patřičných převleků, rekvizit, tvorbě kulisy a vůbec vlastním nacvičováním. Doporučuji určitou míru improvizace, která se vám bude hodit při samotném předvádění na veřejnosti, protože tréma na vás bude tlačit určitě velkou silou. Pro tuto akci je vhodné, aby své síly spojil kmen rangers a roverů. Pokud si nebudete jisti ve svém počínání, zajděte za skutečnými herci nebo divadelním režisérem a ti vám jistě rádi poradí. Vhodné je i spojení této akce např. s Vánocemi a nadělováním malých dárků.

Vigilie

Liberec - 22

Měsíc září je vhodný pro noční vigilie na vrcholku hory. Vyber si jasnou noc (nejlépe s úplňkem), vhodnou horu s dalekým rozhledem. Zapal si malý ohniček a prožij celou noc sám se sebou. Přemýšlej o sobě, svém životě, naplní budoucí, minulé i současné, co bys vše chtěl dokázat, kdo jsi a kam směřuješ.

Na závěr přivítej vycházející slunce, tiše opusť své místo a vydej se vstříc přítomnosti

P. P. P. P. aneb Příjemně Pozitivně Prožitý Páteční Podvečer

Vsetín - RS-Kruh

Dvě až tři hodiny plné různých psychohříček. P. P. P. P. se nám osvědčilo dělat spíše pro menší počet lidí (okolo 15). Úvodní relaxace všechny patřičně zklidní a naladí, psychohříčky umožní každému poznat lépe sebe i své přátele. Velké množství her a nápadů se dá najít v knížkách nakladatelství Portál (viz seznam literatury).

Changes

Praha-Prosek - Roverská Banánová Republika

Co byste řekli tomu, kdybyste se na týden přestěhovali do rodiny některého z vašich přátel, a co by tomu říkali vaši rodiče? Také jsme se ptali. Letos na podzim jsme to prakticky vyzkoušeli a můžeme všem vřele doporučit.

S nápadem na tuto akci přišla už před více než rokem Bára. Dlouho jsme myšlenku vstřebávali a odhodlávali se ji předestřít doma. Pro rodiče jsme připravili přihlášku, která měla zlomit jejich pochyby („Changes - jedinečná příležitost, jak donutit vaše dítě, aby si alespoň jednou za život uklidilo ve svém pokoji.“). Akce začala v neděli večer. Deset roverů s batohem zazvonilo ve vylosovaných rodinách a zahájilo domácí život společnou večeří.

Podmínky výměny byly následující: nevracet se do svých domovů, přerušit kontakty s vlastní rodinou a strávit v náhradní rodině alespoň dva večery. Ve čtvrtek jsme Changes ukončili posezením v klubovně, kde jsme se spolu s rodiči podělili o své dojmy a zážitky. Všichni jsme se shodli, že to byla zajímavá zkušenost jak pro nás, tak i pro rodiče. Akce nám umožnila porovnat životní styly našich rodin a přispěla tak k bližšímu vzájemnému poznání. Pro příště by bylo lepší vyměnit se na delší dobu (10 až 14 dní).

Slavnost duhového míče

Praha-Stodůlky - Clavis

Tato akce byla pouze pro členy roverského kmene. Měli jsme propůjčené místnosti v mateřské škole, které jsme si náležitě vyzdobili (z barevných papírů jsme vystříhali různé figury a navěsili je na provazy natažené přes celou místnost).

Prvním požadavkem bylo, aby každý účastník měl na sobě dvě neobvyklé části oblečení či doplňky, které bychom na něm normálně neviděli. A tak se sešla pěkná sbírka originálních modelů. Začali jsme tanečním maratonem, který spočíval v tom, že taneční dvojice - dokud hrála hudba - spolu tančila a pak, když hudba byla zastavena, musela se chytit za ruce a oběhnout určenou trasu. Kdo doběhl poslední, vypadl. Vítězná dvojice pak vyhrála sólový tanec.

Dalším bodem bylo malování obrazů za zvuků příjemné hudby. Díla jsme pak hned vystavili na připravené šňůry a uspořádali prohlídku. Slavnost byla zakončena - jak jinak - mohutnou hostinou z dobrot, které každý z nás přinesl.

Den 97

Praha-Stodůlky - Clavis

Protože jsme 97. středisko a tři naše oddíly mají také číslo 97, rok 1997 byl pro nás magický. Na 97. den roku (7. 4.) jsme tedy naplánovali velkou výstavu z činnosti našich oddílů a střediska za celou dobu fungování. Byla určena pro současné členy oddílů a jejich rodiče, večer pak pro všechny bývalé členy, kterým jsme poslali pozvánky.

Tato akce byla poměrně náročná na přípravu, i když pak proběhla během jednoho odpoledne a večera. Naštěstí jsme v té době měli klubovnu v komplexu, kde byly dvě společné velké místnosti, a tak jsme měli prostor, kam jsme mohli umístit všechny nástěnky a panely s fotkami. Shromažďování a vybírání fotek zabralo skoro měsíc, pak jsme nejméně tři odpoledne strávili připevňováním fotek na panely (použili jsme nalepovací růžky a špendlíky s velkými hlavičkami, abychom fotky nezničili). Bylo také třeba připravit popisky jednotlivých akcí, táborů, let... Nakonec jsme měli asi 10 nástěnek o velikosti 1,5x1,5 metru. K výstavě jsme přidali staré kroniky a časopisy.

Děti a rodiče mohli přicházet od 15 do 18 hodin. Přišlo se jich podívat celkem dost a myslím, že to bylo nejen zajímavé, ale že se nám podařilo i navázat s rodiči dobré vztahy, protože měli možnost vidět, čím se zabýváme. Celé odpoledne jsme se jim věnovali a odpovídali na jejich dotazy.

Po 18. hodině začali přicházet staří členové oddílů - některé z nich jsme neviděli už pět let. Nálada se uvolnila, všichni byli sentimentální, vzpomínali, povídali. Společně jsme si zazpívali, hráli na kytary a jako zlatý hřeb večera - snědli dort.

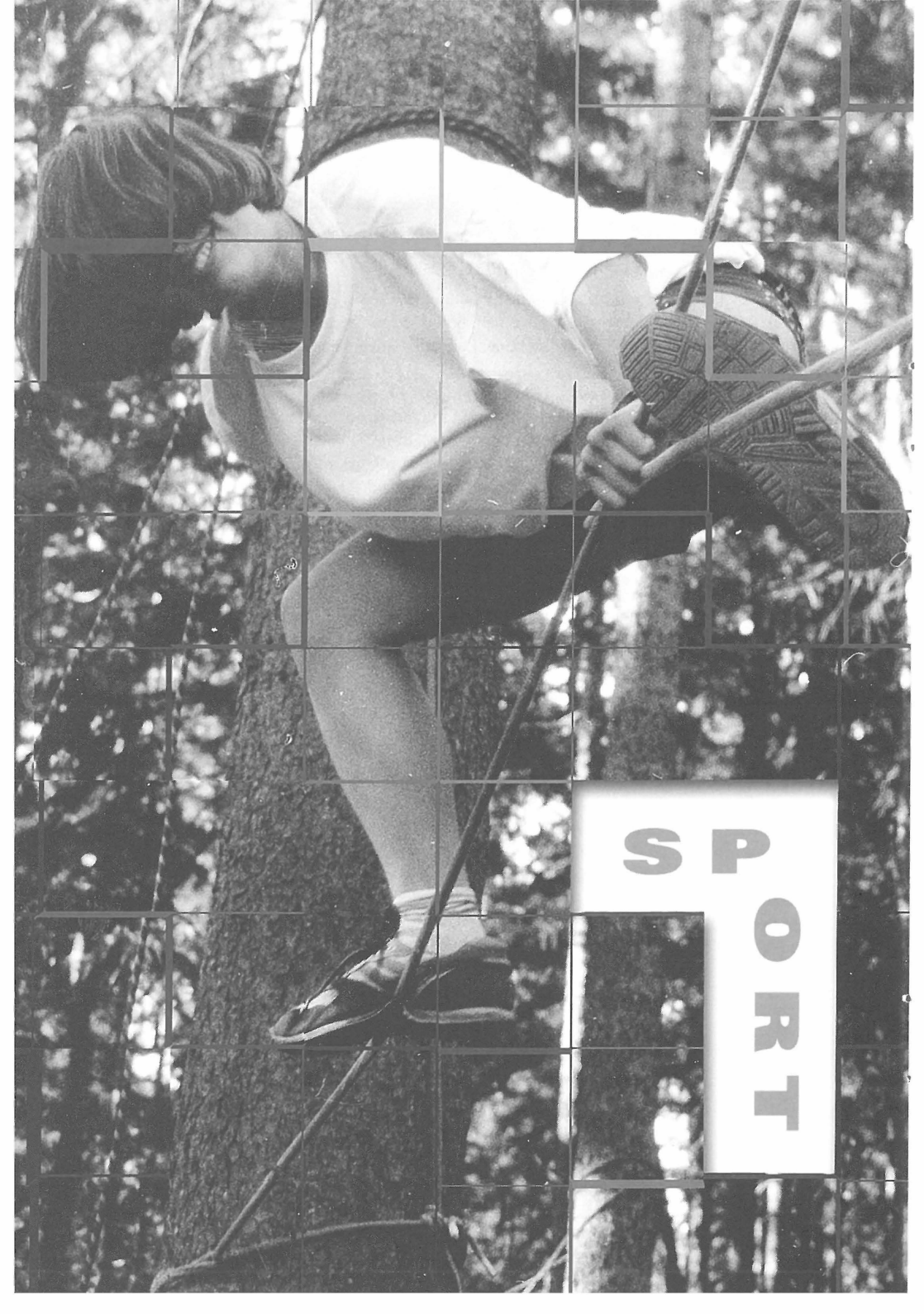
Rozhodli jsme se, že tuto akci za nějaký čas opět zopakujeme, protože je to dobrý způsob, jak se představit rodičům a ukázat dětem, co jsme dříve dělali, a také jak se setkat s lidmi, se kterými jsme prožili část svého života.

Ples RBR

Praha-Prosek - Roverská Banánová Republika

Jedná se o tradiční ples, který se koná vždy okolo svátku Valentýna. Roveři zajišťují veškerou organizaci, propagaci, distribuci lístků, občerstvení, hudbu, tombolu, úklid atd. Je to velmi náročná akce, která vyžaduje dlouhodobou přípravu. Sál je nutno začít shánět dlouho předem - hledat, který je nejlevnější a pak ho také včas objednat. Propagace probíhá v skautských a roverských časopisech, na různých akcích také visí plakáty či informační letáky (na TDC, na Mikulášském semináři...). Lístky jsou prodávány v předprodeji, aby bylo možné zjistit, kolik lidí na ples přijde. Občerstvení je zakoupeno ve velkoobchodu, k dispozici jsou i alkoholické nápoje pro dospělé, chlebičky a zákusky připravují sami roveři (tedy spíš rangers). Hudba je zajištěná objednanou kapelou (hrající klasickou i latinsko-americkou hudbu) a zčásti je také reprodukována - taneční hudba nahraná na kazetách či z CD. Ceny do tomboly věnují také roveři, či jejich rodiče (bábovka, sáně, skleničky...). Úklid se většinou protáhne až do ranních hodin, ale je třeba vše udělat pořádně, aby za rok bylo možné celou akci zopakovat na stejném místě.

U takovýchto tradičních akcí je důležité, aby příprava akce organizátorům nezevedněla, a proto se pokaždé snaží přijít s něčím novým. Novinkou na posledním plese bylo předtančení, která si občané RBR připravili kompletně sami, včetně hudby, kostýmů, choreografie...

A black and white photograph of a person climbing a tree. The person is wearing a light-colored long-sleeved shirt, dark shorts, and sneakers. They are using a rope to ascend the tree trunk. The background is a dense forest with sunlight filtering through the leaves. A grid pattern is overlaid on the entire image.

**S P
O R T**

Akce se sportovním zaměřením

akce, na které chodíme

- bruslení - Na tyto akce s sebou můžete vzít děti z oddílů, které vedou vaši roveři a rangers.
- + plavání - viz bruslení. Příklad: Bazén (Žďár)
- sportovní turnaje - Je dobré spolupracovat se Sokolem a sportovními oddíly.
- návštěva sportovních utkání - Lze získat hromadnou slevu.
- dálkové pochody - Pořádá např. KČT.

akce, které pořádáme

- + triatlon - Příklad: Roverský triatlon (Příbram), RUPRNO (Liberec).
- + sportovní turnaje, závody - Včas si zaříďte vhodné prostory (tělocvična, hřiště), dostatek organizátorů, nezapomeňte na propagaci a ceny. Zvažte počet zúčastněných družstev. Příklad: Basketbalový maraton (Praha-Stodůlky), Okresní trojboj (Žďár).
- tělocvičnové záležitosti (volejbal, basketbal, florbal, sálová kopaná, aerobik, jóga, fotbal, hokej, horolezectví = umělá stěna...) - Lze si zajistit tělocvičnu pro pravidelné používání. Možná získáte slevu na pronájem.
- netradiční sporty - Využívejte dle počasí i hřiště a volnou přírodu. Příklad: Špačková liga (Žďár), lakros, baseball, paragliding, horolezectví, speleologie, sjíždění řek (Liberec) apod. - Pozor! Musí být zajištěn odborný instruktor.
- + výpravy na kolech - Můžete spojit s poznáváním kulturních a přírodních zajímavostí kraje, kterým projíždíte. Berte ohled na věk a fyzickou zdatnost účastníků, trasu dobře naplánujte. Příklad: Na kole na Sněžku (Liberec).
- přechody hor (pěšky, lyže).

Podrobnější popisy akcí:

Bazén

Žďár nad Sázavou - RS Norio

Každý druhý pátek se scházíme se zbytkem přístavu v bazénu a rácháme se ve vodě. Je to příležitost, kdy se setkává většina přístavu. Roveři pomáhají tu a tam připravit nějaký program.

RUPRNO

Liberec - 22

Pozn. red.: Přepisujeme zde autentickou podobu pozvánky pro 3. ročník této akce, která snad může dosti vypovědět a zároveň je ukázkou, jak může informace pro účastníky vypadat.

JIZERSKÉ RUPRNO

3. ročník

22. kmen střediska Stopa v Liberci pořádá sportovní akci pro smíšené dvojice roverů a rangers z celé republiky. Jedná se o horskou variantu triatlonu v následujících disciplínách:

- 5 km pádlování na klidné vodě
- 50 km jízdy na kole v Jizerských horách
- 15 km po nohou

Akce se koná 13.-14. června 1998

V sobotu připravujeme společný večer, spaní bude zajištěno pod střechem.

Podmínky účasti:

- smíšená dvojice (rozumí se kluk a holka) ve věku od 15 let
- alespoň 50 % z dvojice musí být registrováno v Junáku
- vlastní kolo
- odpovídající fyzická připravenost
- znalost efektivního způsobu ždímání trička

Startovné: sto korun českých

Dále následuje adresa atd.

Basketbalový maraton

Praha-Stodůlky - Clavis

Ryze sportovní záležitost - náš roverský kmen vyzval na basketbalový souboj spřátelený roverský kmen z opačné strany města. Sraz jsme měli v sobotu v 9.00 ráno, v 9.30 následovalo slavnostní zahájení a v 10.00 se již začínalo hrát. Celé klání trvalo 24 hod. Měli jsme pronajaté tři tělocvičny, přilehlé šatny a sprchy (každý ji využil nejméně jednou), a proto jsme museli vybírat zápisné - za každý kmen 1000,- Kč (zúčastnilo se v každém kmenu asi 20 hráčů, takže částka 50,- Kč na jednoho již není tak závratná). V jedné tělocvičně probíhal samotný souboj, v druhé se trénovalo a odreažovalo se a ve třetí byla možnost spánku (nutno říci, že ne každý ji využil, a možná dobře udělal). Každý kmen postavil dvě družstva, která se střídala po hodině hry (v noci pak byla utkání dvouhodinová). V každém družstvu mohlo být deset hráčů a hráček. Podmínkou bylo, aby v každém okamžiku byla na hřišti nejméně jedna dívka z každého hrajícího týmu. Dohromady sehrál každý tým osm hodinových a dvě dvouhodinová utkání.

Doporučené věci s sebou byly: spacák, karimatka, ručník, hygienické potřeby, přezůvky (nejen boty na hraní), dostatek fúsek (profesionál Špriclík radí „na jeden hrací úsek jeden pár ponožek“ - tj. asi deset párů), jídlo a pití na dvacet čtyři hodin. K dispozici byly rychlovárné konvice, várnice s čajem a mnoho lahvi s vodou. Jako dres měl každý minimálně jedno (ale spíš dvě) bílé či černé triko. Důležitá byla také obuv - boty by neměly dělat na podlaže šmouhy, aby nebyly nepříjemnosti.

Pro počítání skóre nám jeden rover připravil počítačový program (sám patřil také mezi esa při hře) a body se zapisovaly přímo do počítače. Byla zde možnost počítat i osobní skóre jednotlivců, ale bohužel ne všichni rozhodčí toho využili, takže statistiky jsou neúplné. Jako rozhodčí se střídali hráči ze zrovna nehrajících týmů. Ještě před zahájením utkání byla stručně vysvětlena a ujednocena pravidla a pak již se jen hrálo a hrálo.

Abych pravdu řekla, byla jsem zvědavá, jako to dokážeme, zda vůbec dohrajeme až do konce. Podařilo se a byl to velkolepý zážitek, přestože jsme nevyhráli. Basketbal patří mezi týmové hry, kdy lidé v týmu spolu musí komunikovat a pomáhat si, jednotlivec by nikdy nedokázal vyhrát. Tohoto ducha pospolitosti se nám podařilo velice posílit. Také měl asi každý svůj okamžik, kdy si „sáhl na dno“ a projevovalo se to různě - i to bylo zajímavé téma pro sebezpoznaní. V průběhu hry každý získal ke této výborné hře hlubší vztah a bylo vidět, jak tento „rychloukurz“ pomohl k zažití základních návyků a reflexů a na konci již každý hrál jako král.

Bohužel jsme měli také několik drobnějších a jeden vážnější úraz - díky rychlému zásahu skončil poraněný kotník v sádře během jedné hodiny (vypomohl nám učitel, který měl na starost hlídání tělocvičen v průběhu této akce a odvezl zraněného hráče do nemocnice

a zpět) - stalo se v noci. I s tím se však musí počítat.

Na závěr bylo plánováno ještě exhibiční utkání ze spojených družstev, které se ale neuskutečnilo - ne snad, že bychom již nemohli, ale shodli jsme se, že celý zápas byl vlastně jedna velká exhibice (v dobrém slova smyslu).

Po vyhlášení vítěze a slavnostním ukončení ještě zbývalo uklidit všechny pronajaté prostory. I to jsme ještě zvládli, přestože těla se již nedočkavě těšila do sprch a postelí a myšlenky bloudily někde pod košem... Uklidili jsme na výbornou a učitel si pochvaloval, že takové sportovce by si klidně pustil do tělocvičen znovu (byl nadšen skoro stejně jako my).

Pokud se mi podařilo zjistit, projevil se u všech hráčů pobasketbalový syndrom, který spočíval v tom, že dotyčný postižený v okamžiku, kdy zavřel oči, začal sebou neklidně škubat a před očima se mu odvíjel perfektní útok - přihrávka zprava, klička, střela, doskok, přihrávka, střela, doskok, obrana, přihrávka, střela...

Myslím, že tato akce bude patřit k legendám a že stmelila náš roverský kmen tak, jak se to už dlouho nepodařilo. Zároveň se také oba roverské kmeny více sblížily a pocítily k sobě hlubší náklonnost.

Voda

Liberec - 22

Opravdu roverskou výpravou může být sjezd řeky až od míst, kde se dá jet s lodí právě na jaře, kdy je dostatek vody. K uskutečnění vodácké akce však nestačí jen znát někoho, kdo vám půjčí loď a pádla, případně zajistí dopravu lodí na místo. Měli bychom se nejprve poradit se zkušeným vodákem (pokud jsme na vodě poprvé) a vyzvědět co nejvíce rozumu, nebo jej nenápadně přibalit do svého lodního pytle. Pak už stačí jen opatřit vyčnívající část z lodi plovací vestou a odrazit od břehu vstříc novým mokřým zkušenostem.

Na bicyklu na nejvyšší horu Čech

Liberec - 22

Skoro každý vlastní jízdní kolo, nebo má možnost si ho vypůjčit. Kolo nám totiž umožní rozšířit okruh pro naše výpravy a nejsme tak odkázáni na vlak ani autobus, jsme pány sami sebe.

K této akci nás bohužel inspiroval stav nejbližších hor - Jizerek. Les tu postupně mizel, zbyly po něm pouze volné pláně protkané sítí asfaltových lesních cest, po kterých se špatně chodí, ale dobře a bezpečně jezdí na kole, protože zde není automobilový provoz (cesty slouží pro účely těžby). Časem jsme se z Jizerek přesunuli až do Krkonoš a zdolali Sněžku. Tam však vznikají komplikace, protože provoz pro jízdu na kole je omezen a trasy tudíž nejsou příliš libovolné (na Sněžku lze vyjet i z polské strany). I u vás je zajisté v okolí nějaká zajímavá hora, hrad nebo přírodní zajímavost, na které se vám nechce pěšky nebo jsou lépe dostupné na kole. Uspořádejte si výpravu třeba pod heslem „Z domova až na Říp“. Samozřejmostí je dobrý stav bicyklu, mapa území, které chceme prozkoumat, a znalost dopravních předpisů.

VA

ZÁBA

Akce se zábavným nádechem

akce, na které chodíme

+ setkání s jinými kmeny - Je dobré se s okolními kmeny seznámit (osobní kontakty, registrace, adresář RS-kmenů, ORJ). Akci zpropagujte v dostatečném předstihu (zvadla). Zajistěte vhodnou základnu a připravte zajímavý program. V pořádání se jednotlivé kmeny mohou střídát. Příklad: BSJD - víkend (Tábor), Kukaň (Liberec), RR okresní setkání (Žďár).

- plesy
- společenské večery
- country bály

akce, které pořádáme

+ pravidelné schůzky kmene - Zde se může uplatnit široká paleta činností. Příklad: (Praha-Vysočany), rukodělná činnost (Liberec), Modelářská soutěž (Nový Jičín).

+ hry ve městě - Příklad: Hon na Širokka (Tábor, Vsetín), Zvedni oči (Vsetín).

+ výpravy s různým zaměřením - Příklad: Krkošmyck = noční výsadek (Tábor), Jerzyho memoriál (Vsetín - viz Skauting 1998, č. 7), Noční pochod, Novoroční pochod, Tříkrálová vycházka (Žďár), Noční lyže (Liberec), Houbářská výprava, Výpravy za poznáním (obojí Liberec), NPP = nedělní poobědová procházka (Znojmo).

• maškarní ples, karneval, veselice - Příklad: Skautská diskotéka (Znojmo), Pyžamový bál, Ponožkový bál (obojí Vsetín).

• turnaje ve společenských hrách - Příklad: Škvormatch = turnaj v piškvorkách (Vsetín).

+ vandry - Příklad: Velikonoční Planina (Vsetín).

+ zimní táboření - Určitě poučte nezkušené účastníky o rizikách zimního táboření a potřebném vybavení. Využijte vhodných příruček (např. J. Pavlíček: Člověk v drsné přírodě). Příklad: Předěl (Liberec), stavění iglú.

+ oslavy - Příklad: Vánoční nadílka, Silvestry, narozeniny, pikniky, večírky, oslavy k výročí (Liberec), Zamykání a odemykání vody (Žďár), Poslední jarní oheň (Znojmo), Pouštění kapra (Žďár).

• velké víkendové hry - Příklad: (Liberec), Zlatá horečka, Commandos (Vsetín).

• různé „iády“ - Příklad: Kuličíkiáda (Příbram - viz KMEN 1998, č. 3), drakiáda apod.

+ jiné zábavy - Příklad: Rallye Trabant (Žďár), Kulhavá kráva, Magický trojúhelník (obojí Praha-Prosek), Čaj o páté (Vsetín), Výměny (Příbram - viz KMEN 1998, č. 3), RS-Hrátky (Vsetín - viz Skauting 1998, č. 7).

Podrobné popisy akcí:

Kukaň 95 - celookresní sraz RR

Liberec - 22

Na podzimní víkend 3.-5. listopadu si naplánoval náš kmen uspořádání celookresního srazu RR pod názvem Kukaň 95. Pozvánky byly rozeslány všem střediskovým vůdcům. Nevíme ovšem, kolik pozornosti tomu věnovali samotní roveři a rangers a na kolik k nim informace pronikly, ale přihlásilo se jich pouze 21 a nakonec přijelo jen 12. Kde byli ostatní? Zalekli se zimního počasí?

To nastalo již v pátek, takže jsme museli značně změnit naplánovaný program. Rozproudili

jsme eskymáčkou honičku s několika variantami (nejpopulárnější byla ve dvojicích „na konicích“). Poté následovala stavba sněhuláků o rekord na výšku. Aby nebyla zima, rozdělili jsme se do čtyř skupin a proběhlo první kolo Farské čtvrtky - kopání tenisáku nastřídačku po daném okruhu.

Na zklidnění byl uspořádán přetah lanem a pak následovalo další kolo Farské čtvrtky (tentokrát běh pozpátku) a na závěr dopoledne jsme si dali sněžný fotbálek.

Po obědě jsme vyrazili na malou výpravu, na jejíž závěr jsme byli poslepu dovedeni ke Kukani (převrácený skalní hrnc - viz Nevrlého Kniha o Jizerských horách). Zde jsme se pokusili vměstnat dovnitř a vytvořili tak nový rekord - šest osob uvnitř.

Večer jsme se sešli v tee-pee a u ohně diskutovali dlouho do noci o pojetí roverské činnosti. Každý se pochlubil, co dělají ve svém kmeni. Na závěr jsme přednesli naše návrhy pro činnost kmenů v okrese.

Snůška nápadů z Vysočan

Praha-Vysočany - Modrý květ

Přinášíme vám spoustu návrhů na program pravidelných schůzek:

- plení biče
- kdo z kmene prožil něco zajímavého (byl v zahraničí) udělá prezentaci pro ostatní při čaji
- udělejte malý sociologický průzkum, otázka musí oslovit, my jsme se ptali na to, co vám říká skauting
- poproste někoho, aby vás seznámil s Internetem
- příprava na zimní táboření: mazání lyží, hi-tech, textilní materiály, vše s praktickou ukázkou
- hra: najděte si druha do páru podle vůně (je potřeba hodně druhů „parfémů“)
- pouze pro rovery: kdo rychleji a nejkrásněji vyžehlí skautskou košili (porotu tvoří rangers)
- víte, jak vyčistit sifon či vodovodní baterii? Určitě? Tak to zkuste! (Alespoň jeden to ale musí umět dát dohromady.) Do elektřiny se ale raději nehrabte!
- zopakujte si pravidla slušného chování

Zvedni oči

Vsetín - RS-Kruh

Základní otázkou této hry je: „Jak dobře znáš svou obec?“ Příprava je trochu náročnější. Obejděte svou obec a kvalitně vyfoťte - nejlépe černobíle - detaily (sošky, chrliče, netradiční okna apod.) různých historických budov (doporučený počet 10-15). Udělejte tolik sad fotografií, kolik očekáváte soutěžních dvojic. Na počátku hry dvojicím rozdejte fotografie a plánek obce. Jejich úkolem je ve stanoveném časovém limitu (1-2 hodiny) do plánu zaznamenat co největší počet vyfotografovaných budov. Hru můžete ulehčit tím, že budete fotografovat celé budovy (ale např. z netradičních úhlů) nebo naopak ztížit tím, že budete požadovat i popisná čísla dotyčných staveb.

Noční lyže

Liberec - 22

Chcete-li zažít něco nového, vyzkoušejte lyžování v noci. Pro svůj záměr si raději vyberte jasnou, mrazivou noc, dobu, kdy svítí měsíc a nejlépe, když se blíží k úplňku. Vezměte si běžky a vyrazte do míst, kde nebudete rušeni světly lidských obydlí. Nejvhodnější pro celý záměr jsou pláň, místa s dalekým rozhledem a možností lyžování po celé ploše bez velkých překážek.

Nasadte si lyže a volně lyžujte po osvětlené ploše jiskřivého sněhu, vnímejte měsíc, hvězdy. Nezávodte, spíše nechte volně klouzat lyže, naslouchejte skřípění sněhu. Taková jasná noc v horách vám přinese nezapomenutelné zážitky. Dívejte se na nebe, na miliony hvězd, do hloubky vesmíru. Nechte se oslovit tajemnou krásou noční oblohy. Z bezpečnostních důvodů raději vyrazte ve větším počtu.

Velikonoční Planina

Vsetín - RS-Kruh

Jedná se o tradiční akci - výjezd do Slovenského krasu, na Plešiveckou Planinu. Organizovaná je pouze cesta tam a zpět (kvůli skupinové slevě na vlak), další program je zcela nezávazný. Každý může dělat, co je mu libo. Někteří se jen tak potulují po Planině, k čemuž je zdejší kraj přímo stvořený, někteří se věnují speleologii atd. Většinou táboříme společně a každodenně se večer scházíme u ohně a vyprávíme si své celodenní zážitky. I pro valašský způsob šmigrustu (pomlázky) - chodí se s větvíčkou jalovce - jsou zde příznivé podmínky, neboť střed Planiny zabírají pastviny plné jalovců. Děvčata si přijdou na své, ovšem pro útěk (samozřejmě marný) je zde prostor neomezený.

Předěl 96

Liberec - 22

První činností po příchodu na místo konání bylo vlastní ubytování. Někteří zvolili iglú, ostatní stavěli stany. Poté následoval oheň a již tradiční povídání a seznamování.

Ráno jsme vytvořili 5 družin pojmenovaných podle vrcholů Jizerských hor. A tak jsme měli Ořešáky, Paličáky, Smrkáče, Brďáky a Poslední kameňáky. Prvním úkolem družin byla tvorba dynamického oddílového pokřiku. Velká hra, která naplňovala celý sobotní den, měla následující etapy:

Homovrch - aneb met kamarádem, co nejlépe roztáhnout či roztlačit člena družiny, aby dojel co nejdále.

Spřažení - sjezd družiny spojené hůlkami za sebou dolů průsekem.

Siamský sjezd - sjezd spojené družiny, přičemž jedna polovina měla pouze levou a druhá pouze pravou lyži.

Kozácká stezka - v co nejkratším čase zvládnout krkolomnou trasu na lyžích.

Šaškárna - nalézt čtyři stanoviště s umístěnou šachovnicí, na každé bylo vždy 16 písmen, postupně si je zapamatovat a donést v hlavě do výchozího bodu a zde složit text na šachovnicích napsaný. Ke stanovištím se jelo na lyžích, pěšky, s jednou lyží, bez hůlek.

Nalámaná tělíčka - ze svých těl vytvořit název družiny

Ufuneňá mnohonožka - družina držice se v pase stoupala bez použití hůlek strmým průsekem.

Lavórovica - s co nejmenším počtem pádů sjet hraniční průsek ze Smrku k Jizeře.

Nemocný vlk - hra na strategii, na 10 kúlech se štafetovitě podepsat a získat vždy co nejlepší pořadí.

Slepice - vidoucí vůdce provedl slepou družinu terénní trasou.

Bridž - sázky družin na své výkony v některých disciplínách.

Den jsme ukončili vyhlášením vítězů. Sobotu jsme v podstatě celou strávili v pohybu na lyžích, což také pomohlo udržovat teplo.

Silvestr

Praha-Prosek - Roverská Banánová Republika

Letos potřetí jsme společně uvítali Nový rok, tentokrát ve staré hájovně v Orlických horách.

Program se každým rokem mění, co se týče obsahu i poměru zastoupení různých celků, nyní jsme například pořád debatovali o tom, co a jak dál. Tradicí se stává psaní vzájemně navzájem a oběhnutí chalupy bosýma nohama. Cíl a smysl společně tráveného Silvestra však více než u jiných akcí nespočívá v samotném programu.

Velikonoce

Praha-Prosek - Roverská Banánová Republika

Byly první akcí našeho společenství. Od té doby se konaly každý rok až do letošního v prakticky nezměněné podobě. Skladba programu je dána jak ročním obdobím, tak i místem konání. Většinou jezdíme do koutů vzdálenějších od civilizace (Krkonos, Jižní Čechy), takže získáváme možnost pobytu v jarní přírodě. Koncepce je jednoduchá - snaha o vyvážení činností zatěžujících „hlavu“ s pohybově náročnými. Jednu část tedy představují hry s psychologickou tematikou a přednášky, druhou turistika a hry s větším fyzickým zatížením a recesním nádechem (Targa Florio, Mnohonožec, Borodino, Den Trifidů). Přednášky mají poměrně široký záběr, od ekologických problémů, time managementu až k poslechovému pořádku o vývoji rockové hudby nebo o opeře Bludný Holanďan. Pondělní dopoledne je zasvěceno velikonočním zvykům, pletení pomlázek a barvení vajíček však probíhá už dříve.

Vítání podzimu

Praha-Stodůlky - Clavis

Tato akce probíhá tradičně každý podzim a jejím hlavním účelem je seznámení starých a nových členů roverského kmene. Většinou odjíždíme již v pátek večer, do sobotního rána je však program volný a povídá se, zpívá a povídá. I tohle je důležité, aby se mladší zbavili nejistoty a starší se navzájem „vypovídali“. V sobotu pak začíná připravený program, který sestává z mnoha her navazujících na sebe. Vyplatí se střídát hry týmové s těmi, kdy se představí jednotlivci, fyzicky náročné s psychicky náročnými. Také je dobré rozdělovat skupiny pokaždé jinak, aby se lidé mezi sebou co nejvíce poznali a vybírat takové hry, které „lámou ledy“. Takto rychle uteče dopoledne a odpoledne je věnované větší hře. Večer pak následuje slavnostní oheň, který se většinou protáhne hluboko do noci s kytarou a povídáním. Nedělní dopoledne je věnované debatě o roverském kmeni (důležité je zvolit vhodnou formu!) - o tom, jak náš kmen funguje a měl by fungovat, čím se budeme zabývat v nadcházejícím roce atd.

Vítání jara

Praha-Stodůlky - Clavis

Svou náplní je to akce podobná Vítání podzimu, jejím cílem však není seznámit nové a staré členy roverského kmene, ale je jím radostné probuzení ze zimního spánku a v podstatě mezioddílové klání. V dobách své největší slávy se Vítání jara zúčastňovalo okolo pěti různých roverských kmenů, trampských osad či jiných oddílů, byla to tedy akce pro mnohem více lidí než Vítání podzimu (to je akce pouze pro jeden kmen). Z tohoto velkého počtu lidí vyplývá i nutnost hlubší a pečlivější přípravy, které se zúčastní tým několika zkušenějších lidí. Je třeba vybrat vhodné místo, kam by se všichni vešli, a připravit takové hry a soutěže, které jsou uskutečnitelné v různém počtu lidí. Takováto akce může posloužit k navázání kontaktů mezi kmeny a k bližšímu poznání (je možné též uplatnit různé dělení pro jednotlivé soutěže).

Jaro ve fraku

Liberec - 22

Když oslavujete, pak musíte být tam, kde se událost děje - v přírodě. Na každou pořádnou oslavu se také musíte slavnostně obléci, neboť se tak na svátek činí - tedy do obleku či šatů. Obvykle se také ve slavnostních chvílích připíjí. Vezměte s sebou sklínky a jistě najdete čistý potok nebo studánku, jejíž voda je chladivá a lahodná. A vůbec, vnímejte přírodu všemi smysly. K oslavám patří proslovy. Necht' každý z hostů pronese krátkou oslavnou řeč, jak je při přípitku zvykem.

Obřad oslavy můžete spojit i s celou řadou cvičení a různých her.

Zamykání a odemykání vody

Žďár nad Sázavou - RS Norio

Je to tradiční vodácká akce, kdy na podzim a na jaře přijíždí po řece na lodi Neptun se svou družinou. Má proslov, ve kterém hodnotí předešlé období a „vynucuje si“ od přítomných slib, že nebudou ubližovat řece. Po odemčení řeky se na ní smí až do uzamčení jezdit a naopak. Neptun i jeho družina jsou stylově namaskováni, můžete přidat i tradiční křest nováčků.

Kulhavá kráva

Praha-Prosek - Roverská Banánová Republika

Fyzicky náročná akce. Zatím se konala dvakrát, přičemž se stává tradicí, že začátek je večer, jde se celou noc a během pochodu se plní rozličné úkoly (např. „Rozmyslete si nejbližší cíl své cesty. Pak otevřete další část úkolu.“ - „Jděte opačným směrem, návrat povolen po deseti minutách.“). Ráno druhého dne většinou skupiny dorazí do cíle, načež se snaží dospat dluh z prochozené noci.

ROVERING

Vysokoškolský rovering

Pro tuto kapitolu jsme se rozhodli využít zkušeností ze dvou „vysokoškolských“ měst - Olomouce a Prahy. Tím je dána jejich odlišná skladba i hodnota, která je ve větší míře spíše informativní než metodická. Jedná se o první pokus shrnout zkušenosti s touto formou roverské činnosti.

OLOMOUC - NICMOC

Na úvod

Netroufám si napsat obecné pojednání o vysokoškolském roveringu, jen se pokusím shrnout poznatky získané za jeden a půl roku fungování našeho olomouckého kmene NicMoc. Nejprve pro představu strohý výčet akcí, které jsme uspořádali za dobu naší existence (tj. listopad 96-duben 98):

- zahajovací schůzka vždy na začátku semestru
- společný bazén, volejbal (6x)
- promítání diapositivů z cest a táborů (4x)
- kulečník
- 3 víkendové expedice (Český ráj, Malá Fatra, Bílé Karpaty)
- brigáda v povodněmi zničené klubovně
- jarní turnaj v kuličkách (2x)
- atraktivní výstup na jinak nepřístupnou dómskou věž
- vánoční zpívání a hry pro děti v dětském domově
- Večerní čaj (rozjímavé posezení cca 1x měsíčně)
- společná návštěva kina, koncertu, přednášky (mockrát)
- podzimní vycházka a jarní vyjížďka na kolech do CHKO Litovelské Pomoraví
- hra ve městě (2x), jednou společně s olomouckými rovery
- návštěva hvězdárny (samozřejmě zataženo)
- závěrečné opékání kuřat na dvoře skautské klubovny, akce, kterou jsme si udělali „za odměnu“

O co jde?

Vysokoškolský roverský kmen NicMoc Olomouc je neformální společenství skautů - vysokoškoláků, studujících na Univerzitě Palackého v Olomouci. Tak by se snad dala jednou větou shrnout odpověď na otázku, kdo jsme. S tím, že téměř všechna slova v této větě je možné zrelativizovat. Nejsou mezi námi jen skauti, jeden z neaktivnějších členů je neskaut. Také ne všichni jsme vysokoškoláci, někteří už vysokou školu dostudovali, jiní ještě nezačali.

Kolik nás je?

Na jednotlivých akcích 4-15, celkově okruh osob kolem kmene je asi 25členný, nepočítaje v to ty, kteří se zúčastnili jen jednou a víckrát nepřišli.

Proč? Co nás k tomu vedlo?

Inspirací nám byla existence vysokoškolského roverského Kruhu pod vedením Pavla Křivského v poválečných letech. Ačkoli jej samozřejmě nikdo z nás nezažil, dosud trvající přátelství jeho někdejších členů nám bylo mocnou pobídkou.

Vidina možného kontaktu s podobně smýšlejícími lidmi a smysluplného využití volného času byla dalším důvodem vzniku kmene NicMoc.

Dále bylo naším cílem „využití“ odchovanců různých skautských oddílů, kteří přicházejí do města za studiem tak, aby nebyli ztraceni pro skauting. Situace osmnáctiletého studenta, který opouští rodné město nebo vesnici, není jednoduchá. Přichází do zcela nového prostředí, kde je vystaven nejruznějším vlivům a navíc - alespoň zpočátku - je zcela sám. Záleží na jeho sklonech i příležitostech, která se mu naskytne, do jaké skupiny lidí se dostane. Skauting mezi takovými příležitostmi dosud chyběl, a tak mnoho potenciálních vůdců a vůdkyň i lidí, kteří by mohli skautingu jinak pomoci, opustilo skautské řady a našlo si jinou zálibu či výplň času.

Jedním z dalších důvodů - a hned také přiznávám, že zde se naše očekávání zatím nenaplnilo - byla snaha pomoci místním skautským oddílům - přípravou akcí pro ně či ještě lépe tak, že někdo z roverů se stane po dobu studia vůdcem některého olomouckého oddílu. To, že se tak nestalo, je zřejmě dáno jednak časovou limitovaností naší činnosti (nepřítomnost členů v Olomouci o víkendech), jednak časovou zaneprázdněností - ti, kteří chtějí nějaký oddíl vést, se raději angažují v místě svého bydliště (což je spíše pozitivní fakt).

A posledním „proč?“ byla snaha nás, kteří ve skautingu něco děláme, setkat se s lidmi podobného ražení („stejnými blázný“) a uspořádat si něco jen tak pro radost, trochu „dobít baterky“ a mít čas na sebe bez potřeby registrace, dotací a dalších činností spojených s prací v oddíle dětí.

Jak fungujeme?

Několik tipů a zkušeností pro ty, kteří by to rádi také zkusili:

1. Letáčky. Na každou naši akci (s výjimkou asi dvou, které jsou určeny jen pro zvané a jsou „za odměnu“) vyvěšujeme letáček na stálém místě v menze. Od letoška dokonce máme velký plakát rozměrů cca 70x50 cm, trvale vylepený hned naproti vchodu do menzy, na který se jen dolepují letáčky formátu A4 na jednotlivé akce. Zjistili jsme totiž, že mnozí skauti, o kterých víme a kteří dosud nikdy nepřišli, plakát „sledují“ a je tedy pravděpodobnost, že při častém čtení o našich akcích by je mohlo něco zaujmout a jednoho dne se osmělí a přijdou.

Úvodní letáky vždy na začátku semestru vyvěšujeme i na jednotlivé koleje a fakulty, pro ty, kdo do menzy nechodí.

2. Známi. Je potřeba je osobně opakovaně zvát, oni pak občas přijdou.
3. E-mail. Ideální komunikační kanál pro vysokoškolský rovering. Dostupný, rychlý, zadarmo. Vždy necháváme e-mailový kontakt i na zvacím letáku. Kdo se stydí přijít, třeba se osmělí napsat. Tímto způsobem jsme již získali 4 aktivní členy z řad neskautů.
4. Otevřenost pro neskauty a nevysokoškoláky. Tuto otevřenost je třeba opakovaně deklarovat na všech letáčcích - předchází dotyčný nemusel číst.
5. Dobrovolnost, a to důsledná. Nikdo nikoho nenutí účastnit se jakékoli akce. Chceš-li, přijdeš, nechceš-li, tvoje chyba (nebo štěstí, pokud se něco nepovede).
6. S tím souvisí odpovědnost, to znamená, že když slíbím, že něco připravím nebo napíšu leták, tak to taky udělám.
7. Stálý termín v týdnu a místo srazu - scházeli jsme se vždy v úterý v 19 hod. před menzou, v současnosti jsme to změnili na pondělí v 18 hod. I když člen neví, zda nějaká akce bude, nebo ne, tak může přijít na místo srazu, což je z kolejí kousek, a uvidí.
8. Schůzky bez náplně pokud možno nedělat. Sejít se „jen tak“ s tím, že si pokecáme a zahrajeme na kytaru, může vyjít tak dvakrát, pak zájem opadá. Ale to není žádná novinka.
9. Sepsat program na 1-2 měsíce předem a zveřejnit ho (v menze, na internetové konferenci).

10. Vůdčí osobnost. Bez ní to nejde, i když každou akci může vést a dávat dohromady někdo jiný (je to dokonce žádoucí). Jinak se snažíme, aby se zapojil pokud možno každý přítomný, jestliže alespoň trochu chce. Když tuto možnost nedostane, víckrát nepřijde. To platí zvláště pro nově příchozí, se kterými je třeba se hned na začátku vzájemně představit, aby nedošlo k tomu, že dosavadní členové se společně o něčem baví a nový se cítí být odsunut stranou, to už se nám bohužel taky stalo.
11. Domluvený dostupný informační kanál - u nás je to pokoj na koleji jednoho našeho člena, dále můj telefon a naše dva e-maily. Využije se pro podrobnosti, které nejsou na letáku, nebo když někdo přijede z domova a vůbec netuší, jestli se něco koná.
12. Čajovna. Výborná náplast na nepříliš povedené akce. Pokud akce nemá „šťávu“, zbytečně ji neprotahujeme a jdeme ke Dřevěné panence.

Co se nedaří, slabiny a omezení:

Aby to nevypadalo, že vše je skvělé a dobře zaběhané, je třeba se zmínit o nedostatcích, z nichž některé jsou odstranitelné, jiné zřejmě souvisí se samou podstatou věci. Takže přiznáváme pravdu:

- ačkoli je nás celkem dost, jsou mezi námi jen asi 4 aktivní lidé, kteří sami od sebe připraví nějakou akci, ostatní se většinou „vezou“.
- činnost vyvíjíme jen po 8 měsících v roce, ve zkouškovém období mívá každý člen dostatečně nabitý program jinými věcmi.
- malá účast na akcích o víkendech (expedice), na kterých bývá 4-6 lidí. Ostatní raději jezdou domů, což je pochopitelné.
- nikdy není předem jasné, kolik lidí přijde - to je výhoda i nevýhoda zároveň, jakési „kouzlo dobrovolnosti“ a zároveň i daň za ni. Také se podle toho pozná, jak se vydařil leták a jakou udělal organizátor akce propagaci.
- velké množství lidí přišlo jen jednou. Těžko říci, zda je program nezaujal, nebo něco děláme špatně. Do jisté míry je to asi přirozené na takto široce propagovaných akcích.

Co se nám naopak povedlo a daří:

- zachycení lidí, kteří by jinak skauting opustili, pro některé je to vůbec první setkání s něčím jiným než s oddílem dětí.
- jeden z našich členů založil a vede v místě bydliště oddíl vlčat.
- účast na prázdninových motivačních kursech - loni se vrátili dva nadšení členové z lesního kursu, letos se chystá další členka.
- pravidelná účast v současné době čtyř neskautů. Nikdo z nich se sice dosud neregistroval v Junáku, ani to nepokládáme za nutnou podmínku, stačí, pokud si o skautingu udělají příznivý obrázek.
- navázání přátelských kontaktů, užitečných třeba i při studiu, vzájemná podpora, výměna zkušeností, společné zážitky.
- propagace skautingu navenek. Povědomí mezi studenty pěstuje nápadný letáček v menze. Dále pořádání veřejnosti prospěšných akcí (zatím jen vánoční besídka v dětském domově, plánujeme další).

Zajímavosti:

- velkou část z nás tvoří medicí, kteří by měli mít teoreticky nejméně času.
- největší zájem je o akce pořádané u někoho doma nebo na pokoji na koleji

Možnosti a perspektivy:

- spolupráce s dalšími vysokoškolskými kmeny - podobný existuje v Brně (RS dýchánky), v Praze probíhá pokus o založení vysokoškolského roverského centra v Kryptě.
- větší spolupráce s místními skautskými oddíly a roverskými kmeny, mohla by být oboustranně přínosná.
- společná prázdninová akce - již loni byla naplánována expedice do Rumunska, avšak pro záplavy neproběhla.
- stálá klubovna, příjemné prostředí pro setkávání, které by mělo sloužit i jinému kmeni či oddílu (roverské centrum).
- spolupráce s městem a univerzitou.

Některé z těchto možností se jeví jako reálné a brzy splnitelné, pro uskutečnění jiných dosud nedozrál čas a byly by zřejmě vykoupeny tím, že by bylo nutné vytvořit pevnější organizační strukturu, přestali bychom se scházet „jen tak z radosti“. A to zatím nikdo z nás nechce, popřeli bychom tak i jeden z důvodů našeho vzniku.

Nová seznamovací hra - něco praktického z naší dílny na závěr

Jmenuje se Informační šum, též Organizované pomluvy. Jak známo, oblíbeným lidským nešvarem, když se dva sejdou, je pomlouvání někoho třetího, t. č. nepřítomného. Hra spočívá v tom, že toto se provádí organizovaně. Nejlépe je hrát ji při nějakém pěším přesunu. Cílem je zjistit o každém co nejvíce informací. Hráči se cestou neformálně sdružují ve dvojice a zapřádají zhruba tento hovor: „Ty, člověče, neznáš tamtu sympatickou holku v té červené bundě?“ „Jó, tu znám, to je Pavla.“ „A co dělá?“ „Ona, myslím, studuje nějakou fildu, češtinu - dějepis...“ atd. Potud by to bylo poměrně suché, navíc by se nemohli účastnit ti, kteří nikoho neznají a které nikdo nezná. Proto platí zásada, že na otázku „neznáš tady toho...“ apod. musí tázaný vždy odpovědět kladně, jako že dotyčného zná, ale v dalším rozhovoru popisuje sám sebe (pokud dotyčného nezná). Je dovoleno pouze měnit jména z chlapců na dívky a naopak. Příklad: dívky Petry, která je z Prahy, se zeptáte, jestli nezná toho kluka v černém baretu, tamhle vpředu. Petra sice nemá tušení, kdo to je, ale začne suverénně odpovídat: „No jasně, že ho znám, to je přece Petr z Prahy...“ Vypadá to trochu zamotaně, ale snad je to jasné. Hra končí tak, že si všichni po příchodu na plánované místo sednou do kruhu a postupně se dává dohromady, co kdo o kom ví.

PRAHA - KRYPTA

Naše cesta je dlouhá a klikatá. Někdy v roce 1994 se šlo v Praze na studiích několik absolventů kursů FONS. Z touhy po setkání se zrodil Roverský dýchánek. Přibližně jednou za měsíc se v klubovně na Hradčanské šlo cca 15 lidí. Zhruba po roce začala společná aktivita slábnout, protože chyběli tahouni. V roce 1995 se uskutečnil první Duchovní chleba. Od té doby během semestru se jedenkrát za měsíc u Bidla doma scházíme nad suchým chlebem, čajem a oblíbenými knihami. Domácí prostředí dodává neobyčejné kouzlo a hodně sbližuje.

Asi od roku 1996 skupina lidí usilovně sháněla „nějaký prostor“, kde by se RS program mohl odehrávat víc než občas. Úsilí bylo korunováno úspěchem v listopadu 1997 (skoro dva roky bojů s byrokracií a jinými překážkami), kdy jsme společně vstoupili do Krypty - bývalého protiatomového krytu vinohradského činžáku. Kromě veliké radosti je tu i značná starost. Krypta stojí nejen hodně peněz (čerpají se z grantů MŠMT a OÚ Prahy 5 a dotací, dobrovolně může přispět každý), ale i času - sehnat peníze, zajistit programy, kontaktovat nové lidi, zkrátka jsme přesvědčeni, že Kryptu musíme využít na maximum.

Poslání Krypty:

- K. je přátelské a otevřené společenství lidí
- K. je centrem nových myšlenek a nápadů
- K. je místem pro studium a relaxaci
- V K. se dobré nápady mění ve skutečnost
- K. je centrum roverského programu v Praze

Jak „věci“ fungují?

Organizační jádro šesti lidí se schází na kryptologiích, kde se mocně plánuje a debatuje, co dál. Právní subjektivitou nás zastřešuje prosecké středisko Junáka (RBR). K rozličným programům se schází 1-2x týdně přibližně 20 lidí (z nich polovina VŠ, polovina SŠ).

Jak rozšiřujeme informace?

Centrální nástěnka Krypty je na Ústředí Junáka (Senovážné nám. 24), bohužel množství pražských kolejí a menz se daří obsadit letáky jen stěží (systém co kolej - menza, to zodpovědný člověk se zatím příliš neosvědčuje). Nejdůležitější a nejúčinnější jsou osobní kontakty.

Kdy je Krypta v provozu?

Hlavně v průběhu semestru, od pondělí do čtvrtka.

Co poskytuje Krypta:

- možnost ubytování pro skauty z celé ČR
- vyžití pro RR studující v Praze
- programy (roverské kino, diáky z cest, besedy se zajímavými lidmi, kryptovolejbal, JoKr - Jóga v Kryptě)
- příjemné posezení u čaje, k dispozici je také kulečník

Co plánuje Krypta:

- studovnu, knihovnu, čajovnu, galerii
- víkendové akce
- a mnoho dalších krásných věcí - až nás půjdou miliony

Kontaktní adresy RR kmenů, které se podílely na tomto svazku

Liberec - 22

Jan Špička - Hastrman
Hvězdná 485/9
460 01 Liberec

Nový Jičín - Rangers Lišky

Tereza Pokludová
U hřiště 374
741 01 Nový Jičín

Olomouc - NicMoc - VŠ kmen

Josef Tillich - Bohouš
Dělnická 19
770 00 Olomouc

Praha-Vysočany - Modrý květ

Jakub Ivanov
Stoupající 797
190 00 Praha 9

Praha-Stodůlky - Clavis

Tomáš Hájek - Lišák
Jiránkova 1138
163 00 Praha 6-Řepy

Praha-Prosek -

Roverská banánová republika

Jana Kučerová - Prcek
Na Vysoč. vinicích 823
190 00 Praha 9

Příbram - RK Příbram

Petra Šamšulová
Čechovská 67
261 05 Příbram VIII

Tábor - Linprta

Jana Smrčinová - Smrček
1. máje 363
391 02 Sezimovo Ústí II

Vsetín - RS-Kruh

Jitka Kretová - Jitmelka
Stará cesta 1230
755 01 Vsetín

Znojmo - SRAR

Martin Bartošek - Sany
Horní náměstí 1
669 02 Znojmo

Žďár nad Sázavou - RS Norio

Bohumil Pavelka - Bobík
Nádražní 39/16
591 01 Žďár nad Sázavou

Doporučená literatura

- Bakalář E., *I dospělí si mohou hrát*, Pressfoto, Praha 1976
- Bakalář E., *Psychohry*, Mladá fronta, Praha 1989
- Bakalář E., *Psychohry II.*, Vyšehrad, Praha 1995
- Campbellová J., *Techniky arteterapie ve výchově, sociální práci a klinické praxi*, Portál, Praha 1998
- Canfield J., Siccone F., *Hry pro výchovu k odpovědnosti a sebedůvěře*, Portál, Praha 1998
- Hermochová S., *Hry pro život I a 2*, Portál, Praha 1994
- Hrkal J., Hanuš R. a kol., *Zlatý fond her II.*, Portál, Praha 1998
- Kirst W., Diekmeyer U., *Trénink tvořivosti*, Portál, Praha 1998
- Neuman J., *Dobrodružné hry a cvičení v přírodě*, Portál, Praha 1998
- Nevrlý M., *Kniha o Jizerských horách*, Civitas, Janov n. N. 1996
- Silberman M., *101 metod pro aktivní výcvik a vyučování*, Portál, Praha 1997
- Simon S., Howe L., Kirschenbaum H., *Vyjasňování hodnot*, Talpress, Praha 1997
- Valenta J., *Kapitoly z teorie výchovné dramatiky*, ISV, Praha 1995
- Valenta J., *Metody a techniky dramatické výchovy*, Agentura STROM, Praha 1997
- Vališová A., *Hry s odkrytými kartami*, Pansofia Praha 1996
- Zapletal M., *Velká kniha deskových her*, Mladá fronta, Praha
- Zapletal M. a kol., *Zlatý fond her*, Mladá fronta, Praha 1990

Plánované tituly edice Ratolest

1. Jak začít s rovingem (založení kmene formálně i prakticky a vše kolem toho)
2. RR humanita
3. RR akce pro veřejnost
4. RR činnost v hnutí (akce pro oddíly, střediska, spolupráce s OS, zapojení do funkcí, LK, LŠ, kursy, semináře, ČZ, VZ, stupně, odborky, prestižní odznak)
5. RR tábory a expedice, zahraniční kontakty
6. Netradiční činnosti a sporty
7. Systém řízení kmene (tradice, problémy...)
8. a další

Obsah

Úvodem	3
Než začnete plánovat program vašeho kmene	4
Akce s kulturním zaměřením	7
Akce se sportovním zaměřením	13
Akce se zábavným nádechem	17
Vysokoškolský roving	23
Kontaktní adresy	28
Doporučená literatura	29
Plánované tituly	30

Od pondělí do neděle
Náměty pro roverskou činnost

Edice Ratolest, svazek č. 1

Na tomto svazku spolupracovali:

Roverské kmeny z Liberce, Prahy (Štodůlky, Prosek, Vysočany), Žďáru nad Sázavou, Znojma, Tábora, Vsetína, Nového Jičína, Příbrami, Olomouce a Plzně

Václav Břicháček - Gigant

Petra Šamšulová

Jitka Kretová - Jitmelka

a členové Odboru pro výchovu roverů

Odpovědný redaktor: Martin Kučný - Fido

Fotografie: Joviš, Bača, Jos2, Vladimír Brada a archiv

Grafická úprava obálky: Josef Přečh

Grafická úprava: DTP Lotos

Vydal

Junák - svaz skautů a skautek ČR

Tiskové a distribuční centrum

Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1

jako svou 18. publikaci

Praha 1998

Vytiskla Tiskárna Gemi, s. r. o.

Tolstého 14, Praha 10

Náklad 1000 výtisků

První vydání

32 stran

ROVERSKÝ KMEN

nový dvouměsíčník určený roverům a rangers - skautům a skautkám od 15 let výše, ovšem ledacos zajímavého v něm objeví i starší čtenáři

Co najdeš v každém čísle?

- vše, co se týká rovingu
 - * činnost kmenů, jejich podniky, hry, projekty
 - * služba skautskému hnutí i celé společnosti
- spoustu dobrého čtení
 - * toulky přírodou
 - * malé i velké výpravy
 - * kmenové akce
- příspěvky na společné téma
 - * skautské ideály
 - * skautský životní styl

Roverský Kmen připravuje liberecké nakladatelství Skauting pod vedením Miloše Zapletala. Dalšími stálými spolupracovníky jsou Miloslav Nevrlý, Mirko Vosátka, Ladislav Rusek a Václav Břicháček. Součástí každého čísla je dvaatřicetistránková příloha formátu A6. Dosud vyšlo například vyprávění Bohumila Nusk Jak jsem byl pikolo nebo příběh Po jelení stopě od E. T. Setona.

Objednávky pošlejte na adresu Junák - Tiskové a distribuční centrum, Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1.

PAS PRO EVROPU

Kdo si představuje jakýsi univerzální doklad, se kterým se dostane bez problémů všude po Evropě, není daleko od pravdy. Více však sedí definice, která říká, že se jedná o jakousi roverskou stezku. Už jste pořádně napnutí?

Představte si roverskou schůzku. Nevíte, do čeho byste píchli. Otevřete modrobílou obálku, listujete. A nápady se jen hrnou. A teď seriózně. Tvůrci Pasu pro Evropu rozdělili program do šesti oblastí:

- objevování
- životní hodnoty
- demokracie
- kultura
- sociální problémy
- životní dráha

Ke každé oblasti sestavili metodický lístek, který vypadá jako letenka. Ta obsahuje hlavně příklady projektů pro danou oblast. To máme dohromady šest letenek, plus nějaké doplňující informace,

a malá modrá knížečka - samotný Pas pro Evropu, který slouží jako deník absolvovaných projektů. Zapišete si, o čem projekt byl a jeho hodnocení. Když odstartujete alespoň jeden projekt z každé z šesti oblastí, může vám být udělen Euroodznak.

Možná jste zaregistrovali, že ještě nepadlo ani slovo o cestování. Projekty do Pasu pro Evropu můžete opravdu plnit doma. Ale když se rozhodnete spolupracovat s rovery ze zahraničí, když uspořádáte společný projekt, když se s nimi potkáte na některé Euroslápotě, pak objevíte další rozměr Pasu. Pas pro Evropu je prostředkem k poznávání života cizích zemí, k poznávání opravdových poměrů, které jsou pro obyčejného turistu zpoza oken vyhlídkového autobusu nepoznatelné.

Celá obálka české verze pasu pro Evropu je k dostání na adrese Junák - Tiskové a distribuční centrum, Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1, za 35 Kč, samotný pas za 15 Kč.

**Pas
Pro
Evropu**

*Pas
pro
život*

Junák - svaz skautů a skautek ČR
Tiskové a Distribuční Centrum
Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1
ISBN 80-86 109-11-9